

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 Oslo

Høring - forslag til forskrift om å autorisere manuellterapeuter (fysioterapeuter med videreutdanning innen manuellterapi) i henhold til helsepersonelloven

Høgskolen i Bergen, avdeling for helse- og sosialfag har sett på forslaget til forskrift om å autorisere manuellterapeuter ihht helsepersonelloven.

Vårt fagmiljø knyttet til bachelor i fysioterapi og masterprogrammet i klinisk fysioterapi har sett på forslaget, og på bakgrunn av dette kommer følgende høringsuttalelse.

Ihht helsepersonelloven § 48 fjerde ledd:

”Departementet kan i forskrift bestemme at helsepersonellgrupper som ikke omfattes av første ledd, kan gis autorisasjon etter søknad. Ved avgjørelsen skal det legges vekt på hensynet til pasientsikkerhet, innhold og formålet med utdanningen, i hvilken utstrekning yrket utøves selvstendig og hensynet til harmonisering med andre land”

Generelt:

Universitetet i Bergen tilbyr masterutdanning i manuellterapi for fysioterapeuter med norsk autorisasjon. Det er dermed problematisk dersom man etter endt videreutdanning ikke lenger skal være fysioterapeut. Ingen sammenlignbare grupper har dobbelt autorisasjon. Sammenligner vi med fastleger med portvaktrolle har disse ofte en spesialisttittel som synliggjør kompetanse. Det vurderes derfor som lite tjenlig å legge opp til dobbelt autorisasjon for en gruppe og spesialist ordning for andre grupper. Det virker derfor mest logisk å gi manuellterapeuter en offentlig spesialisttittel.

Sammenlignet med andre land:

Som høringsnotatet sier gis ikke manuellterapeuter egen autorisasjon i andre sammenlignbare land. Utdanning som manuellterapeut er ikke ensartet i Europa eller i verden for øvrig, hverken når det gjelder varighet (antall år), innhold eller akademisk nivå (jmf. Kvalitetsrammeverkets utdanningssykluser). Slike ulikheter vil føre til usikkerhet om hvem som kan autoriseres som manuellterapeut i Norge. I Norge må man ha en 3-årig bachelorutdanning i fysioterapi, ett års turnustjeneste og i tillegg en 2-årig mastergrad i manuellterapi for å kunne kalle seg spesialist i manuellterapi. Det er problematisk at manuellterapeuter utdannet i utlandet, uten norsk autorisasjon som fysioterapeut, vil kunne få autorisasjon som manuellterapeut i Norge. Dette vil

kunne føre til undergraving av et solid oppbygget mastertilbud innen manuellterapi i Norge. Manuellterapi miljøet er splittet i synet på egen autorisasjon.

Hensynet til pasientsikkerhet:

Pasientsikkerhet ivaretas i tilstrekkelig grad gjennom autorisasjon som fysioterapeut. Det kreves autorisasjon som fysioterapeut for å komme inn på masterstudiet i manuellterapi i Norge. Offentlig eksamen sikrer kvalitetskontroll. Norsk Fysioterapeutforbund (NFF) har krav om gjennomført mastergrad samt veiledet praksis innenfor spesialistområdet før organisasjonsintern spesialisttittel godkjennes. Vi mener derfor en offentlig spesialistordning for fysioterapeuter inkludert manuellterapeuter vil sikre myndighetenes kontroll av yrkesgruppens kvalifikasjoner og roller.

Offentlige spesialister i helsevesenet bygger på en profesjonsutdanning. Det virker lite troverdig at det skal skape forvirring blant pasienter og annet helsepersonell at manuellterapeuter har fysioterapi som grunnutdanning før spesialisering.

Yrkesrollen

Masterstudiet i manuellterapi bygger på bachelorgrad og ett års turnustjeneste innen fysioterapi, som samlet gir autorisasjon som fysioterapeut. I bachelorutdanningen i fysioterapi inngår undersøkelse og behandling av muskelskjelettplager hvor spesifikk leddundersøkelse og mobilisering som behandlingstiltak er et sentralt tema. Masterprogrammet i manuellterapi bygger videre på de samme prinsipper og metoder.

I klinisk praksis bruker fysioterapeuter basisferdigheter blant annet innen spesifikk undersøkelse og behandlingsmetoder som artikulering og mobilisering.

Manuellterapeuter har spesialisert kompetanse innen de samme områdene. Med dette som utgangspunkt kan ikke yrkesutøvelsen i manuellterapi sies å være vesensforskjellig fra yrkesutøvelsen i fysioterapi.

Portvaktrollen: Manuellterapeuter har fått en særrolle i helsevesenet gjennom sin portvaktfunksjon. For å kunne få en slik portvaktrolle må studentene gjennomføre egne kurs i differensialdiagnostikk og trygdemedisin. Manuellterapeuter som fikk sin spesialitet før masterutdanningen startet måtte ta disse kursene for å bli primærkontakt og inneha portvaktrollen.

I høringsnotatet s.13 trekkes det fram at leger og kiropraktorer har tittelbeskyttelse gjennom sin autorisasjon, mens manuellterapeuter ikke har dette. Manuellterapeuter har sin autorisasjon som fysioterapeuter. Spesialisttittel i manuellterapi, med funksjon som portvakt, viser kompetanse ut over grunnutdanning. Til sammenligning er en ortoped spesialist i ortopedi med autorisasjon som lege, og innehar ikke en dobbeltautorisasjon. En ortopeds kompetanse synliggjøres gjennom offentlig spesialistgodkjenning.

Konklusjon:

Vi kan ikke se at betingelsene i lhht helsepersonelloven § 48 fjerde ledd er endret, og kan derfor ikke se at behovet for at manuellterapeuter skal ha dobbeltautorisasjon. En egen autorisasjon for manuellterapeuter vil ikke føre til en harmonisering med andre land.

Fysioterapeuter med en masterutdanning i manuellterapi innehar en autorisasjon og bør få en offentlig spesialistgodkjenning for å tydeliggjøre gruppens kompetanse og funksjon.

Med hilsen

Kristin Ravnanger
dekan